

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 974/98

av den 3 maj 1998

om införande av euron

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 1091.4 tredje meningen i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska monetära institutets yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽³⁾, och

med beaktande av följande:

- (1) Denna förordning innehåller föreskrifter om den monetära lagstiftningen i de medlemsstater som har antagit euron. Föreskrifter om kontinuitet för avtal, ersättande av hänvisningar i rättsliga instrument till ecun med hänvisningar till euron och avrundning har redan fastställts genom rådets förordning (EG) nr 1103/97 av den 17 juni 1997 om vissa bestämmelser som har samband med införande av euron ⁽⁴⁾. Införandet av euron påverkar dagliga transaktioner för de deltagande medlemsstaternas hela befolkning. Andra åtgärder än de som framgår av denna förordning och förordning (EG) nr 1103/97 bör övervägas för att säkerställa en balanserad övergång, i synnerhet för konsumenterna.
- (2) Europeiska rådets möte i Madrid den 15 och 16 december 1995 beslutade att beteckningen "ecu", som i fördraget används för att hänvisa till den europeiska valutaenheten, är en generisk beteckning. De femton medlemsstaternas regeringar har enats om att detta beslut utgör den godkända och slutgiltiga tolkningen av de relevanta bestämmelserna i fördraget. Namnet på den europeiska

valutan skall vara "euro". Som valuta för de deltagande medlemsstaterna kommer euron att delas upp i etthundra underenheter med namnet cent. Definitionen av namnet "cent" hindrar inte användning av varianter av denna beteckning som är i allmänt bruk i medlemsstaterna. Europeiska rådet ansåg dessutom att namnet på den gemensamma valutan måste vara samma på alla gemenskapernas officiella språk, under beaktande av förekomsten av olika alfabet.

- (3) Rådet skall när det handlar i enlighet med tredje meningen i artikel 1091.4 i fördraget vidta de åtgärder som behövs för att snabbt införa euron, utöver att fastställa omräkningskurserna.
- (4) När en medlemsstat enligt artikel 109k.2 i fördraget blir en deltagande medlemsstat skall rådet enligt artikel 1091.5 i fördraget vidta de övriga åtgärder som behövs för att snabbt införa euron som gemensam valuta i den medlemsstaten.
- (5) Enligt första meningen i artikel 1091.4 i fördraget skall rådet när den tredje etappen börjar fastställa de omräkningskurser till vilka de deltagande medlemsstaternas valutor oåterkalleligen skall låsas och den oåterkalleligen låsta kurs till vilken euron skall ersätta dessa valutor.
- (6) Lagbestämmelser bör tolkas mot bakgrund av frånvaren av växelkursrisk både mellan enheten euro och de nationella valutaenheterna och mellan dessa nationella valutaenheter.
- (7) Beteckningen "avtal" som används för att definiera rättsliga instrument är avsedd att omfatta alla slag av avtal, oavsett på vilket sätt dessa ingås.
- (8) I syfte att förbereda en smidig övergång till euron behövs en övergångsperiod mellan den tidpunkt då de nationella valutorna ersätts med euron och den

⁽¹⁾ EGT C 369, 7.12.1996, s. 10.

⁽²⁾ EGT C 205, 5.7.1997, s. 18.

⁽³⁾ EGT C 380, 16.12.1996, s. 50.

⁽⁴⁾ EGT L 162, 19.6.1997, s. 1.

tidpunkt då sedlar och mynt i euro införs. Under denna period kommer de nationella valutaenheterna att definieras som olika underuppdelningar av euron. Rättslig likvärdighet mellan enheten euro och de nationella valutaenheterna kommer härigenom att etableras.

(9) I enlighet med artikel 109g i fördraget och förordning (EG) nr 1103/97 kommer euron från och med den 1 januari 1999 att ersätta ecun som Europeiska gemenskapernas institutioners beräkningsenhet. Euron bör också bli beräkningsenhet för Europeiska centralbanken (ECB), liksom för de deltagande medlemsstaternas centralbanker. I enlighet med slutsatserna från Madrid kommer Europeiska centralbankssystemet (ECBS) att genomföra penningpolitiska åtgärder i enheten euro. Detta hindrar inte nationella centralbanker från att tillhandahålla konton i sin nationella valuta under övergångsperioden, i synnerhet för sin personal och för den offentliga förvaltningen.

(10) Varje deltagande medlemsstat får tillåta oinskränkt användning av enheten euro på sitt territorium under övergångsperioden.

(11) Under övergångsperioden kan avtal, nationella lagar och andra rättsliga instrument upprättas på ett giltigt sätt oavsett om detta sker i enheten euro eller i den nationella valutaenheten. Under denna period skall ingenting i denna förordning påverka giltigheten av någon hänvisning till en nationell valutaenhet i något rättsligt instrument.

(12) Om inte annat avtalas måste de ekonomiska aktörerna, med avseende på alla handlingar som utförs enligt ett rättsligt instrument, respektera den valutaenhet som instrumentet är uttryckt i.

(13) Enheten euro och de nationella valutaenheterna är enheter av samma valuta. Det bör säkerställas att betalningar inom en deltagande medlemsstat genom kreditering av ett konto kan göras antingen i enheten euro eller i respektive nationella valutaenhet. Bestämmelserna om betalning genom kreditering av ett konto bör också tillämpas på sådana gränsöverskridande betalningar som uttrycks i enheten euro eller i den nationella valutaenhet som borgenärens konto är noterat i. Det är nödvändigt att säkerställa att betalningssystemen fungerar smidigt genom att meddela särskilda föreskrifter om kreditering av konton med betalningsinstrument som krediteras genom dessa system. Bestämmelserna om betalning genom kreditering av ett konto bör inte få innebära att finansiella mellan-

händer tvingas tillhandahålla andra betalningsmöjligheter eller produkter angivna i någon särskild enhet av euron. Bestämmelserna om betalning genom kreditering av ett konto hindrar inte att finansiella mellanhänder samordnar införandet av betalningsmöjligheter i enheten euro som under övergångsperioden är beroende av en gemensam teknisk infrastruktur.

(14) I enlighet med slutsatserna från Europeiska rådets möte i Madrid skall de deltagande medlemsstaterna emittera ny omsättningsbar offentlig skuld i enheten euro från och med den 1 januari 1999. Det är önskvärt att de som emitterar skulder tillåts att ändra den valutaenhet som utestående skulder är uttryckta i till enheten euro. Föreskrifterna om dessa ändringar bör vara sådana att de också kan tillämpas inom tredje lands jurisdiktion. Emittenterna bör få möjlighet att ändra den valutaenhet som en utestående skuld är uttryckt i om skulden uttrycks i en medlemsstats nationella valutaenhet och om den medlemsstaten har ändrat valutaenhet för hela eller delar av sin offentliga utestående skuld. Dessa föreskrifter berör inte införandet av ytterligare åtgärder för att ändra villkoren för utestående skulder, exempelvis dessa skuldernas nominella värde, eftersom sådana frågor omfattas av relevant nationell lagstiftning. Det är önskvärt att medlemsstaterna ges möjlighet att vidta lämpliga åtgärder för att ändra beräkningsenheten för de operativa förfarandena på organiserade marknader.

(15) Ytterligare åtgärder på gemenskapsnivå kan också bli nödvändiga för att belysa effekterna av införandet av euron på tillämpningen av befintliga föreskrifter inom gemenskapslagstiftningen, särskilt rörande nettning, kvittning eller tekniker med liknande verkan.

(16) Eventuella förpliktelser att använda enheten euro kan endast åläggas på grundval av gemenskapslagstiftning. I transaktioner med den offentliga sektorn får medlemsstaterna tillåta användning av enheten euro. I enlighet med det referensscenario som beslutades av Europeiska rådet vid dess möte i Madrid kan i den gemenskapslagstiftning som fastställer tidsramen för en allmän användning av enheten euro viss frihet lämnas enskilda medlemsstater.

(17) Enligt artikel 105a i fördraget får rådet vidta åtgärder för att harmonisera valörerna och de tekniska specifikationerna för alla mynt.

(18) Det behövs ett lämpligt skydd mot förfalskning av sedlar och mynt.

(19) Sedlar och mynt i nationell valuta förlorar sin ställning som lagligt betalningsmedel senast sex månader efter övergångsperiodens utgång. Begränsningar av betalningar i sedlar och mynt som medlemsstaterna av förvaltningsmässiga orsaker fastställer, är inte oförenliga med eurons ställning som lagligt betalningsmedel, förutsatt att det finns andra lagliga sätt att reglera penningskulder.

(20) Från och med övergångsperiodens utgång kommer hänvisningar i rättsliga instrument som existerar vid övergångsperiodens utgång att behöva betraktas som hänvisningar till enheten euro enligt respektive omräkningskurs. Det är därför inte nödvändigt att fysiskt ändra denomineringen av existerande rättsliga instrument. De avrundningsregler som fastställs i förordning (EG) nr 1103/97 gäller även omräkningar som skall göras vid utgången av eller efter övergångsperioden. Av klarhetsskäl kan det vara önskvärt att en fysisk ändring av valutaenheter sker så snart det är lämpligt.

(21) I punkt 2 i protokoll nr 11 om vissa bestämmelser angående Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland föreskrivs bland annat att punkt 5 i det protokollet skall tillämpas om Förenade kungariket meddelar rådet att det inte avser att gå över till den tredje etappen. Förenade kungariket meddelade den 30 oktober 1997 rådet att det inte avser att gå över till den tredje etappen. I punkt 5 föreskrivs att bland annat artikel 1091.4 i fördraget inte skall tillämpas på Förenade kungariket.

(22) Danmark har under hänvisning till punkt 1 i protokoll nr 12 om vissa bestämmelser angående Danmark inom ramen för Edinburghbeslutet av den 12 december 1992, meddelat att det inte avser att delta i den tredje etappen. Därför skall, i enlighet med punkt 2 i det nämnda protokollet, alla artiklar och bestämmelser i fördraget och ECBS-stadgan som avser undantag tillämpas på Danmark.

(23) I enlighet med artikel 1091.4 i fördraget kommer den gemensamma valutan endast att införas i medlemsstater för vilka inga undantag gäller.

(24) Denna förordning skall därför vara tillämplig i enlighet med artikel 189 i fördraget, med förbehåll för protokollen nr 11 och 12 och artikel 109k.1.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

DEL I

DEFINITIONER

Artikel 1

I denna förordning avses med

- *deltagande medlemsstater*: Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrike, Irland, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Österrike, Portugal och Finland,
- *rättsliga instrument*: bestämmelser i lag och andra föreskrifter, administrativa beslut, rättsliga avgöranden, avtal, ensidiga rättsakter, andra betalningsinstrument än sedlar och mynt samt andra instrument med rättslig verkan,
- *omräkningskurser*: den omräkningskurs som rådet enligt artikel 1091.4 första meningen i fördraget oåterkalleligen fastställt för varje deltagande medlemsstats valuta,
- *enheten euro*: den valutaenhet som avses i artikel 2 andra meningen,
- *nationella valutaenheter*: valutaenheter i de deltagande medlemsstaterna såsom de definieras dagen före början av den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen,
- *övergångsperiod*: den period som börjar den 1 januari 1999 och slutar den 31 december 2001.
- *att ändra valutaenhet*: att ändra den enhet som den utestående skulden uttrycks i från en nationell valutaenhet till enheten euro, enligt definitionen i artikel 2, utan att detta leder till att något annat villkor för skulden ändras, eftersom detta omfattas av relevant nationell lagstiftning.

DEL II

ERSÄTTANDE AV DE DELTAGANDE MEDLEMSSTATERNAS VALUTOR MED EURON

Artikel 2

Från och med den 1 januari 1999 skall de deltagande medlemsstaternas valuta vara euron. Valutaenheten skall vara en euro. En euro skall delas upp i etthundra cent.

Artikel 3

Varje deltagande medlemsstats valuta skall till omräkningskursen ersättas med euron.

Artikel 4

Euron skall vara beräkningsenhet för Europeiska centralbanken (ECB) och för centralbankerna i de deltagande medlemsstaterna.

DEL III

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Artikel 5

Artiklarna 6, 7, 8 och 9 skall gälla under övergångsperioden.

Artikel 6

1. Euron skall också delas upp i de nationella valutaenheterna enligt omräkningskurserna. Eventuella underuppdelningar av dessa skall bibehållas. Om inte annat följer av bestämmelserna i denna förordning skall den monetära lagstiftningen i de deltagande medlemsstaterna fortsätta att gälla.

2. Om i ett rättsligt instrument hänvisning sker till en nationell valutaenhet skall denna hänvisning vara lika giltig som om en hänvisning till euron skedde enligt omräkningskurserna

Artikel 7

Att valutan i varje deltagande medlemsstat ersätts med euron skall inte i sig ändra denomineringen av de rättsliga instrument som existerar den dag då valutan ersätts.

Artikel 8

1. Handlingar som utförs enligt rättsliga instrument som föreskriver användning av eller anges i en nationell valutaenhet skall utföras i den nationella valutaenheten. Handlingar som utförs enligt rättsliga instrument som föreskriver användning av eller anges i enheten euro skall utföras i den enheten.

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall gälla förutsatt att parterna inte har avtalat något annat.

3. Utan hinder av punkt 1 kan varje belopp som anges antingen i enheten euro eller i en viss deltagande medlemsstats nationella valutaenhet, och som skall betalas inom den medlemsstaten genom kreditering av ett konto som tillhör borgenären, av gäldenären betalas antingen i enheten euro eller i den nationella valutaenheten. Beloppet skall krediteras borgenärens konto i den valuta som hans konto är noterat i, varvid eventuella omräkningar skall ske till omräkningskurserna.

4. Utan hinder av punkt 1 får varje deltagande medlemsstat vidta de åtgärder som kan vara nödvändiga för att

— ändra den valutaenhet, som sådan utestående offentlig skuld enligt definitionen i det europeiska nationalräkenskapssystemet, som den medlemsstaten har emitterat i sin nationella valutaenhet och enligt sin lagstiftning, är uttryckt i, till enheten euro. Om en medlemsstat har vidtagit en sådan åtgärd får emittenterna ändra valutaenhet för skulder som anges i den medlemsstatens nationella valutaenhet till enheten euro om inte en ändring av valutaenheten är uttryckligen utesluten genom villkoren i avtalet. Denna bestämmelse skall gälla en medlemsstats offentliga skuld liksom obligationer och andra skulder i form av värdepapper som är omsättningsbara på kapitalmark-

naderna och penningmarknadsinstrument som har emitterats av andra gäldenärer.

— göra det möjligt för

- a) marknader för organiserad handel, clearing och avveckling av sådana instrument som avses i avsnitt B i bilagan till direktiv 93/22/EEG om investeringstjänster inom värdepappersområdet⁽¹⁾, och
- b) system för organiserad handel, clearing och avveckling av betalningar

att ändra beräkningsenheten för de operativa förfarandena från en nationell valutaenhet till enheten euro.

5. Andra bestämmelser än de som anges i punkt 4 och som föreskriver användning av enheten euro får endast antas av de deltagande medlemsstaterna i enlighet med den tidsram som fastställs i gemenskapslagstiftningen.

6. Deltagande medlemsstaters nationella rättsregler som tillåter eller föreskriver nettning, kvittning eller tekniker med liknande verkan skall gälla monetära förpliktelser oberoende av vilken valutaenhet de anges i, om denna valutaenhet sedan är euro eller en nationell valutaenhet, varvid varje omräkning skall ske till omräkningskurserna.

Artikel 9

Sedlar och mynt som anges i en nationell valutaenhet skall behålla sin ställning som lagligt betalningsmedel inom sina territoriella gränser enligt vad som gäller dagen före denna förordnings ikraftträdande.

DEL IV

SEDLAR OCH MYNT I EURO

Artikel 10

ECB och centralbankerna i de deltagande medlemsstaterna skall från och med den 1 januari 2002 sätta sedlar som anges i euro i omlopp. Utan att det påverkar bestämmelserna i artikel 15 skall dessa sedlar som anges i euro vara de enda sedlar som har ställning av lagligt betalningsmedel i alla dessa medlemsstater.

⁽¹⁾ EGT L 141, 11.6.1993, s. 27. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 95/26/EG (EGT L 168, 18.7.1995, s. 7).

Artikel 11

De deltagande medlemsstaterna skall från och med den 1 januari 2002 ge ut mynt i euro eller i cent och dessa skall överensstämma med de föreskrifter om valörer och tekniska specifikationer som rådet fastställer enligt andra meningen i artikel 105a.2 i fördraget. Utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 15 skall dessa mynt vara de enda mynt som är lagliga betalningsmedel i alla dessa medlemsstater. Förutom den utgivande myndigheten och de personer som är särskilt utsedda genom den nationella lagstiftningen i den utgivande medlemsstaten skall inte någon part vara skyldig att ta emot mer än femtio mynt vid någon enskild betalning.

Artikel 12

De deltagande medlemsstaterna skall se till att det finns lämpliga påföljder för förfalskning av sedlar och mynt.

DEL V

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 13

Artiklarna 14, 15 och 16 skall gälla från och med övergångsperiodens utgång.

Artikel 14

När i rättsliga instrument som existerar vid övergångsperiodens utgång hänvisning sker till de nationella valutaenheterna skall dessa hänvisningar betraktas som hänvis-

ningar till enheten euro enligt respektive omräkningskurs. De avrundningsregler som fastställs i förordning (EG) nr 1103/97 skall gälla.

Artikel 15

1. Sedlar och mynt i nationella valutaenheter enligt artikel 6.1 skall fortsätta att vara lagliga betalningsmedel inom sina territoriella gränser under högst sex månader efter övergångsperiodens utgång. Denna period kan förkortas genom nationell lag.

2. Varje deltagande medlemsstat får för en period av upp till sex månader efter övergångsperiodens utgång fastställa regler för användning av sedlar och mynt i sin nationella valutaenhet enligt artikel 6.1 och vidta alla nödvändiga åtgärder för att underlätta deras tillbakadragande.

Artikel 16

Enligt lag eller praxis i de deltagande medlemsstaterna skall respektive utgivare av sedlar och mynt fortsätta att, i utbyte mot euro till omräkningskursen, ta emot de sedlar och mynt som dessa tidigare givit ut.

DEL VI

IKRAFTTRÄDANDE

Artikel 17

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater, i enlighet med fördraget, med förbehåll för protokollen nr 11 och 12 och artikel 109k.1.

Utfärdad i Bryssel den 3 maj 1998

På rådets vägnar

G. BROWN

Ordförande